

Maria Tauberová

Charakteristika: Pěvkyně - kolorатурní sopranistka

Datum narození/zahájení aktivity: 28.4.1911

Datum úmrtí/ukončení aktivity: 16.1.2003

Text

Tauberová, Maria (roz. Proseková, prov. Krombholcová) pěvkyně – koloraturní sopranistka, narozena 28. 4. 1911, Vysoké Mýto, zemřela 16. 1. 2003, Praha.

Jako osmiletá, v roce 1919, se přestěhovala s rodinou do Vídně, kde začala navštěvovat hru na klavír na hudební akademii a začala mistrovskou školu. Jejím hudebním pedagogem byl Ferdinand Rebay, který si všiml jejího pěveckého talentu. Ve zpěvu se začala zdokonalovat a chodila na soukromé hodiny k Lucianovi Ripperovi, k Doře Eibenschützové a největší vliv na ni měl jeden z významných členů vídeňské opery Hans Duhan. Maria Tauberová od něj získala cenné zkušenosti hlavně po stránce výrazu a hereckého projevu. V roce 1934 odcestovala do Milána dále studovat zpěv. V Miláně ji učil pedagog a tenorista Fernando Carpi. Ten se v roce 1935 přestěhoval do Prahy a Maria Tauberová se přestěhovala za ním, aby studia dokončila. Od roku 1936 hostovala v Národním divadle, od 1. 8. 1936 zde dostala stálé angažmá, až do roku 1963. Od této doby ztvárnila Marie Tauberová nespočet operních rolí (bylo jich přes 50). Byla umělkyní lehkého hlasu, zvonivě jasného zabarvení a vyspělé techniky. Zpívala různé postavy světového koloraturního repertoáru (Verdi, Donizetti, Rossini, Zerbinetta ve Straussově *Ariadně na Naxu*), byla pěvkyně Mozartovských oper (Zuzanka, Papagena, Konstance). Znameníta byla i v českých operách (Karolina ve *Dvou vdovách*, *Liška Bystrouška* a *Petr v Novákově Zvíkovském rarášku*, Ariel v *Bouři* od Fibicha). Vystupovala také jako koncertní pěvkyně, zpívala klasický i moderní repertoár (Novák, Prokofjev, Kříčka), dále pak vystupovala v rozhlase.

Často vystupovala v zahraničí, i mimo Evropu. Při svých uměleckých zájezdech navštívila Ženevu, Brazílii, Bukurešť (v r. 1955 zde zpívala Traviatu, Rigoletto a Figarovu svatbu), Mnichov, Hamburk, Vídeň, Monte Carlo, Lausanne, Dánsko, Švédsko, s ND byla v Rusku (koncertní vystoupení v roce 1955 v Moskvě, 1961 zde zpívala Gildu), v Berlíně (1956 koncert, 1959 zde hostovala jako Violetta).

Zahrála si i v několika filmech, většinou pěvecké role. Její filmovou prvotinou byl film „Když struny lkají“ (1930). Dále jsme ji mohli vidět ve filmech „Jindra, hraběnka Ostrovínová“ (1933), „U nás v Kocourkově“ (1934), v hudebním filmu „Na růžích ustláno“ (1934) nebo v dokumentu „Nové Československo“ (1949). V roce 1962 nazpívala za Iwettu Peškovou postavu žínky ve zfilmované „Rusalce“. Její poslední filmová role byla ve snímku „Juliette“ (1969).

Získala řadu ocenění, v roce 1954 titul zasloužilé umělkyně, o čtyři roky později, v roce 1958, obdržela Řád práce. Roku 1960 byla otitulována národní umělkyní, v roce 1993 získala Cenu Senior Prix a v roce 1994 dostala cenu za celoživotní mistrovství v opeře, Cenu *Tahálie*.

Diskografie

- DVOŘÁK, Antonín. Svatební košile. Praha: Supraphon, 196219561994, 2 CD.

- KŘIČKA, Jaroslav. Portrét Jaroslava Kříčky. 1. vyd. Praha: Supraphon, 1967, 1 LP deska.
- MAHLER, Gustav. Symfonie č. 4 G-dur. Praha: Československá dlouhohrající deska, 1 zvuková deska.
- MARTINŮ, Bohuslav. Julietta: Snář: lyrická zpěvohra o 3 dějstvích. Praha: Supraphon, c2002, 2 zvukové desky.
- MOZART, Wolfgang Amadeus. Alleluja. Praha: Supraphon, 1 zvuková deska.
- Pěvci přítomnosti. Praha: Supraphon, 1963, 1 LP deska.
- RYBA, Jakub Jan, Jaroslav HROMÁDKA, Jan Bedřich KRAJS, Věra KRILOVÁ, Jan KÜHN a Rudolf VONÁSEK. Česká mše vánoční. Praha: Český rozhlas, 1999, 1 CD.
- SMETANA, Bedřich. Co to, holka, co to?: trojzpěv ze zpěvohry „Dvě vdovy“; Rozhodnuto, uzavřeno: dvojzpěv Anežky a Karolíny ze zpěvohry "Dvě vdovy". Praha?: Ultraphon, 1943, 1 zvuková deska.
- SMETANA, Bedřich. Ó jakou tíseň: kvartet ze zpěvohry "Dvě vdovy". Praha?: Ultraphon, 1941, 1 zvuková deska.
- ŠEJNA, Karel, Wolfgang Amadeus MOZART, Wolfgang Amadeus MOZART, Wolfgang Amadeus MOZART, Ludwig van BEETHOVEN, Franz SCHUBERT a Gustav MAHLER. Karel Šejna: great Czech conductors. Praha: Supraphon, 2012, 2 zvukové desky.
- TAUBEROVÁ, Maria, Ambroise THOMAS, Giuseppe VERDI, Petr Il'jič ČAJKOVSKIJ, Gaetano DONIZETTI, Antonín DVOŘÁK, Giacomo PUCCINI, Gioacchino ROSSINI a Bedřich SMETANA. Slavné operní árie. Praha: Radioservis, 2001, 1 CD.
- TROJAN, Václav a Marie GARDAVSKÁ. Kolotoč: [scény z opery]. Praha: Supraphon, 1959, 1 LP deska.
- ŽÍDEK, Ivo. Operatic recital. Prague: Supraphon Records, 1996, 1 CD.

Literatura

- I. Lexika:
 - ŠTĚDRŮ, Bohumír – ČERNUŠÁK, Gracian – NOVÁČEK, Zdenko. *Československý hudební slovník osob a institucí*. Praha: Státní hudební vydavatelství, 1965, 1080 s.
- II. Ostatní:
 - POSPÍŠIL, Miloslav. *Z operního Olympu: pěvecké legendy 20. století*. 1. vyd. Praha: Brána, 2009, 286 s.